

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ(Δ12)
ΤΜΗΜΑ Β'

Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2006
Αριθ. Πρωτ.:1017621/10262/Β0012

ΠΟΛ: 1029

Ταχ. Δ/ση: Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κώδικας: 101 84 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Π. Βασιλόπουλος
Τηλέφωνο: 210 - 3375311, 312
ΦΑΞ: 210 - 3375001

ΠΡΟΣ: Αποδέκτες Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων με βάση διοικητικές λύσεις και τη δικαστηριακή νομολογία.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- α)** Τις διατάξεις του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.
- β)** Τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 24 του ν. 3427/2005 (ΦΕΚ 312 Α').
- γ)** Ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

1. Οι δαπάνες για τις οποίες έχει γίνει δεκτό με διοικητικές λύσεις και με τη δικαστηριακή νομολογία ότι δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, έχουν, κατά κατηγορία δαπάνης, ως το συνημμένο παράρτημα.

2. Η μη αναγνώριση των υπόψη δαπανών από τις ελεγκτικές αρχές, δεν στερεί από την ελεγχόμενη επιχείρηση το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής.

3. Η απόφαση αυτή, μαζί με το παράρτημά της, να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη της Γραμματείας

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

Συνημμένα: φύλλα είκοσι τέσσερα (24)

ΜΗ

ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ

ΔΑΠΑΝΕΣ

ΑΠΟ ΤΑ

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ

ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΔΑΠΑΝΕΣ

ΜΗ ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ

ΒΑΣΕΙ ΝΟΜΩΝ

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ

1. Επιχειρήσεις που προέρχονται από συγχώνευση ή μετατροπή άλλων επιχειρήσεων με το ν.δ.1297/1972: Οι αποσβέσεις που υπολογίζονται στην υπεραξία που αναλογεί στην αποσβεσθείσα αξία των εισφερομένων από τη μετατρέπομενη ή συγχωνευόμενη επιχείρηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης που προήλθε από τη μετατροπή ή συγχώνευση. (ν.δ.1297/1972, άρθρο 2, παρ. 3).
2. Οι αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων που αγοράζονται από εξωχώρια εταιρεία, δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ. στ').
3. Οι υπολογιζόμενες αποσβέσεις από τις τραπεζικές, ασφαλιστικές και τις εισηγμένες στο Χ.Α.Α. ανώνυμες εταιρείες, που αναπροσάρμοσαν, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν.3091/2002 την αναπόσβεστη αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων τους, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους κατά το μέρος που αναλογούν στην προκύψουσα υπεραξία. (ν.3091/2002, άρθρο 28, παρ.2)

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

Το ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλει - βάσει νόμου – εκμισθώτρια επιχείρηση στο μισθωτή για τη λύση της μισθωτικής σχέσης, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα κατά το μέρος που υπερβαίνει το ακαθάριστο εισόδημα που αποκτά από το συγκεκριμένο μίσθιο κατά το έτος καταβολής της αποζημίωσης. (ΚΦΕ, άρθρο 23, παρ.1, περ. ζ')

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Το ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλει ασφαλιστική επιχείρηση σε δικαιούχους ασφαλισμένων αυτοκινήτων για ζημιές που προξενήθηκαν στα αυτοκίνητα αυτά, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα, αν οι αποζημιώσεις αυτές δεν καλύπτονται από νόμιμα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ. 10).

ΖΗΜΙΑ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ - ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

1. Η ζημία που προκύπτει από την πώληση μετοχών, εισηγμένων ή μη, συμψηφίζεται με το αποθεματικό από την πώληση μετοχών, που εμφανίζεται στα βιβλία της επιχείρησης και το τυχόν απομένον υπόλοιπο αυτής ή ολόκληρο το ποσό, αν δεν υφίσταται αποθεματικό, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 38, παρ.1)
2. Η ζημία που προκύπτει από την αποτίμηση μετοχών, εισηγμένων ή μη μεταφέρεται σε χρέωση του λογαριασμού από χρεόγραφα, που εμφανίζονται στα βιβλία της επιχείρησης, και τυχόν ακάλυπτο ποσό αυτής δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα αλλά μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό προκειμένου να συμψηφιστεί με αποθεματικά που θα προκύψουν στο μέλλον. (ΚΦΕ, άρθρο 38, παρ.3)

ΖΗΜΙΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ

Ζημία ημεδαπής επιχείρησης που προέρχεται από την αλλοδαπή, δεν αναγνωρίζεται φορολογικά. (ΚΦΕ, άρθρο 4, παρ. 4)

ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ Η ΛΗΨΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΕΞΩΧΩΡΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ

Οι δαπάνες που πραγματοποιούν επιχειρήσεις για αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από εξωχώρια εταιρία, καθώς και τα δικαιώματα ή οι αποζημιώσεις που καταβάλλουν σε εξωχώρια εταιρία για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών,

σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.14)

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Η δαπάνη διαφήμισης που υπόκειται σε δημοτικό τέλος διαφήμισης, δεν αναγνωρίζεται αν δεν έχει καταβληθεί το τέλος μέχρι το χρόνο υποβολής της εμπρόθεσμης δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. (ν.2880/2001, άρθρο 9, παρ.6)

ΔΩΡΕΕΣ

Η αξία των ακινήτων που δωρίζουν οι επιχειρήσεις προς το Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τα Α.Ε.Ι., τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα, τα νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά τους. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή για δωρεές που πραγματοποιούνται από 1 Ιανουαρίου 2003 και μετά. (ν.3091/2002, άρθρο 5, παρ.3).

ΜΙΣΘΟΙ

1. Τα έξοδα μισθοδοσίας και αμοιβής προσωπικού δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα, αν δεν έχουν καταβληθεί ή βεβαιωθεί οι ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του ΙΚΑ ή άλλου ασφαλιστικού οργανισμού (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ. α', υποπερ.αα')
2. Οι μισθοί και οι κάθε είδους απολαβές των προσώπων της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ΚΦΕ, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ. α', υποπερ.αα')
3. Οι μισθοί και οι κάθε είδους απολαβές των εταίρων των εταιριών περιορισμένης ευθύνης, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα, εάν τα πρόσωπα αυτά για τις υπηρεσίες που παρέχουν στην εταιρία δεν έχουν ασφαλιστεί σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο. Ισχύουν για καταβαλλόμενα ποσά από 1/1/2003 και μετά. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ. α', υποπερ.αα')
4. Ο μισθός του λογιστή, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα αν δεν υπογράψει τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.11).

ΤΟΚΟΙ

Οι τόκοι υπερημερίας λόγω οφειλής φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων προς το δημόσιο ή άλλα Ν.Π.Δ.Δ., δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ. δ')

ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η αναπόσβεστη αξία κατεδαφισθέντος κτιρίου δεν αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ. η')

ΦΟΡΟΙ – ΤΕΛΗ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

1. Ο φόρος εισοδήματος, τα πρόστιμα και οι πρόσθετοι φόροι, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 4, παρ.1)
2. Ο φόρος αναπροσαρμογής της αξίας των ακινήτων βάσει του ν.2065/1992, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα. (ν.2065/1992, άρθρο 24, παρ.3)
3. Ο φόρος Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα. (ν.2459/1997, άρθρο 34, παρ.2)
4. Φόροι, τέλη και δικαιώματα που δεν βαρύνουν την επιχείρηση, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ.ε')

ΜΗ

ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ

ΔΑΠΑΝΕΣ

ΜΕ ΒΑΣΗ

ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.Τ.Ε.

ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

**ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 1, περ. στ')**

A. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Αποσβέσεις – Γενικά

1. Αν η επιχείρηση δεν διενεργήσει αποσβέσεις ή διενεργήσει με μικρότερο συντελεστή από τον προβλεπόμενο, δεν έχει το δικαίωμα διενέργειας αποσβέσεων για το ποσό αυτό στις επόμενες χρήσεις. Ισχύει για ισολογισμούς που κλείνουν μετά τις 30 Δεκεμβρίου 1997.
2. Στην περίπτωση διενέργειας αποσβέσεων με συντελεστή ανώτερο από τον προβλεπόμενο, το τμήμα των αποσβέσεων που αντιστοιχεί στο υπερβάλλον ποσοστό δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα.

Πάγια σε αδράνεια

Αποσβέσεις σε ακίνητο που βρίσκεται σε αδράνεια δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. (Κ.13237/34/ΠΟΛ.512/2-12-1974) και (Α.1894/515/30-4-1980)

Αποσβέσεις παγίων στοιχείων νέων επιχειρήσεων

Η αγορά ή ενοικίαση μηχανημάτων και λοιπών παγίων από υφιστάμενη επιχείρηση δεν θεωρείται για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων αποσβέσεων παγίων περιουσιακών στοιχείων «νέων» επιχειρήσεων, δηλαδή είτε να μην προβαίνουν σε αποσβέσεις των παγίων στοιχείων είτε να υπολογίζουν τις αποσβέσεις με 50% επί του συντελεστή απόσβεσης για τις τρεις (3) πρώτες χρήσεις που έπονται της χρήσης μέσα στην οποία άρχισε η παραγωγική λειτουργία. (1074852/16403/Γ0012/24-9-1999)

Αποσβέσεις επιχορηγηθέντων παγίων

Οι αποσβέσεις που αναλογούν στην αξία των παγίων στοιχείων που επιχορηγείται βάσει αναπτυξιακών νόμων (ν.1892/1990, ν.2601/1998) ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για την πραγματοποίηση επενδύσεων, δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα.

Για το λόγο αυτό, τα ποσά επιχορηγήσεων καταχωρούνται σε πίστωση του λογαριασμού 41.10 "Επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων" και στο τέλος κάθε χρήσης ποσό αυτών ίσο με τις τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις, που διενεργήθηκαν στην αξία των παγίων στοιχείων που επιχορηγήθηκαν, μεταφέρεται στον αποτελεσματικό λογαριασμό 81.10 "Εκτακτα και ανόργανα έσοδα" με την ειδικότερη διάκριση 81.10.05 "Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων". (1040321/10238/ΠΟΛ.1093/1992 ερμην. εγκύκλιος του ν.1892/1990, 1072294/11060/Β0012/1.10.2004).

Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τις αποσβέσεις των παγίων στοιχείων που επιχορηγούνται με το ν.3299/2004.

Αποσβέσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (sale and lease back)

Πώληση ακινήτου επιχείρησης σε εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης, σύναψη σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης (sale and lease back) και επαναγορά αυτού πριν από τη λήξη της μίσθωσης.

Οι αποσβέσεις, που ενεργεί επιχείρηση στο κόστος επαναγοράς ακινήτου (κτιρίου), πριν από τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης (sale and lease back), δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδά της μέχρι του ποσού της υπεραξίας του κτιρίου για το οποίο έτυχε απαλλαγής κατά την αρχική πώληση του ακινήτου προς την εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης. (1092218/11229/Β0012/14-10-2005)

Β. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.Τ.Ε.

1. Στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου ευρίσκονται κτίσματα (διαμερίσματα, γραφεία κλπ.) δεν υπολογίζονται αποσβέσεις. (Σ.Τ.Ε.362/1983)
2. Σε περίπτωση μη χρησιμοποίησης του ακινήτου σε συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, δεν αναγνωρίζονται αποσβέσεις. (Σ.Τ.Ε.4209/1985)
3. Κτίρια που περιήλθαν σε τράπεζα από πλειστηριασμό για ικανοποίηση απαιτήσεών της δεν υπόκεινται σε αποσβέσεις, εφόσον δεν χρησιμοποιούνται. (Σ.Τ.Ε.2798/1986)
4. Επί εισφερθείσας χρήσης ακινήτου από τους μετόχους στην εταιρία, δεν δύναται η εταιρία να διενεργήσει αποσβέσεις λόγω φθοράς του ακινήτου επί της αποτιμηθείσας αξίας της εισφερόμενης χρήσης. Αναγνώριση στο παρελθόν δεν δεσμεύει την φορολογική αρχή. (Σ.Τ.Ε.762/1983)

ΣΑΤΤΕ

ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 1, περ.θ')

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων κατά τις διαχειριστικές περιόδους 2003 - 2004.

- Κήρυξη σε πτώχευση

Βεβαιώσεις ή επιστολές δικηγόρων για την αδυναμία εισπράξεως της απαίτησης δεν αποτελούν απόδειξη της αφερεγγυότητας του οφειλέτη. Ομοίως, η έκδοση ακάλυπτης επιταγής και η σχετική καταδίκη για την έκδοση αυτή δεν δημιουργούν μόνες τους ούτε αποδεικνύουν εξ αντικειμένου αφερεγγυότητα του οφειλέτη. Επίσης, η κήρυξη του οφειλέτη σε κατάσταση πτωχεύσεως λόγω παύσεως των πληρωμών, δεν επιφέρει από μόνη της απόσβεση της απαίτησης. (1111373/13303/B0012/ΠΟΛ.1133/11-12-2003 Α.Υ.Ο.Ο.)

- Πώληση κινητών πραγμάτων με παρακράτηση κυριότητας

Όταν η απαίτηση απορρέει από την πώληση κινητών πραγμάτων με τον όρο παρακράτησης της κυριότητας από τον πωλητή μέχρι την αποπληρωμή του τιμήματος, δεν ενεργείται απόσβεση της απαίτησης αυτής πριν από την περαίωση της διαδικασίας διεκδίκησης και επιστροφής στην πωλήτρια επιχείρηση του πωληθέντος και μη εξοφληθέντος από τον αγοραστή πράγματος ή πριν την περαίωση της διαδικασίας δικαστικής επιδίωξης για την αποπληρωμή του τιμήματος. (1111373/13303/B0012/ΠΟΛ.1133/11-12-2003 Α.Υ.Ο.Ο.)

Απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων – Γενικά

1. Σε περίπτωση που σε μία διαχειριστική χρήση οι πράγματι ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις έστω και αν είχαν προέλθει από τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις είναι μεγαλύτερες των σχηματισθεισών προβλέψεων, η επιχείρηση δεν έχει τη δυνατότητα να εκπέσει φορολογικά από τα ακαθάριστα έσοδά της το μέρος εκείνο των απαιτήσεων που δεν μπορεί να καλυφθεί με τις προβλέψεις. (1018050/189/ΠΟΛ.1042/1993 ερμην. εγκύκλιος του ν.2065/1992) (1033015/10422/B0012/9-5-2000) και (1063340/10300/B0012/19-5-1993).
2. Οι επιχειρήσεις δεν δικαιούνται να σχηματίζουν πρόβλεψη για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων επί των εγγυήσεων επιστροφής μη τιμολογημένων ειδών συσκευασίας που ελάμβαναν από τους πελάτες τους. (1105432/10496/B0012/30-9-1993)

ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 1, περ. α')

A. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Αποζημιώσεις

1. Η αποζημίωση που καταβλήθηκε από ανώνυμη εταιρεία προς ασφαλιστική εταιρεία και συγγενείς φονευθέντος από ατύχημα που προκάλεσε, εκτός ωραρίου εργασίας, υπάλληλός της με αυτοκίνητο Ε.Ι.Χ. της εταιρείας, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1103545/10898/Β0012/14-12-2001), (1013651/10125/Β0012/23-3-2001).
2. Η αποζημίωση που καταβάλλει επιχείρηση σε άλλη επιχείρηση μετά από δικαστικό συμβιβασμό, λόγω καταστροφής ή απώλειας ορισμένων μηχανημάτων που είχαν παραμείνει στο ακίνητο που αγόρασε, δεν εκπίπτει, από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1056457/10539/Β0012/16-7-1999)

Δώρα

1. Η δαπάνη που πραγματοποιεί επιχείρηση για την αγορά δώρων τα οποία στη συνέχεια προσφέρει δωρεάν, μετά από κλήρωση, σε πωλητές – εργαζομένους άλλης εταιρείας η οποία είναι πελάτης της, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1057681/457/0012/27-11-2001)
2. Η αξία των δώρων (ακίνητο, αυτοκίνητο κ.λ.π.) που χορηγεί δωρεάν επιχείρηση σε πελάτες της, μετά από κλήρωση, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της (1130362/10957/Β0012/3-12-1995, 1034127/578/Α0012/11-1-1995)
3. Τα χρηματικά ποσά και η αξία των δώρων που χορηγούν, μετά από κλήρωση, τα Καζίνο στους πελάτες τους δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. (1036416/10568/Β0012/16-6-2005, ΝΣΚ 190/2005).

Ζημιές

1. Η ζημία που προκύπτει από συμβάσεις επί παραγώγων που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών Α.Ε., δεν αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. (1112894/11357ΠΕ/Β0012/5-1-2001)
2. Η ζημία που προκύπτει σε βάρος επιχείρησης λόγω εκχώρησης απαιτήσεων της σε άλλη επιχείρηση, έναντι τιμήματος μικρότερου του ύψους των απαιτήσεων αυτών, δεν εκπίπτει ως γενικό έξοδο διαχείρισης, από τα ακαθάριστα έσοδά της. (Δεν καταλαμβάνει τις εκχωρήσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν.3156/2003). (1038950/10303/Β0012/27-6-1997)

Διάφορες περιπτώσεις δαπανών

1. Οι εισφορές προς το ΤΕΒΕ που βαρύνουν τα μέλη Δ.Σ. ανώνυμης εταιρείας και καταβάλλει προαιρετικά η εταιρεία, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1044491/10432/Β0012/30-6-1999)
2. Οι προσωπικές ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλει για το άτομο του ο πρόεδρος – γενικός διευθυντής ανώνυμης εταιρείας στα ασφαλιστικά του ταμεία (ΚΥΤ-ΤΣΜΕΔΕ, κλπ.), δεν εκπίπτουν, από τα ακαθάριστα έσοδα αυτής. (1093039/10475/Β0012/26-11-1991)
3. Το ποσό των ασφαλίσεων που καταβάλλει επιχείρηση για την πληρωμή επενδυτικού προγράμματος (συμβολαίου) ασφαλιστικής εταιρείας, στο οποίο τυγχάνει συμβαλλόμενος και δικαιούχος η ίδια η επιχείρηση δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1074480/10916/Β0012/5-7-1996)
4. Τα ποσά που διατίθενται οικειοθελώς από την επιχείρηση για τη δημιουργία ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού κεφαλαίου, το οποίο θα χρησιμοποιείται για τη χορήγηση επικουρικής σύνταξης στους απερχόμενους της υπηρεσίας μισθωτούς της, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα αυτής. (Ε.8683/1067/ΠΟΛ.224/27-7-1971)
5. Οι προμήθειες και τα έξοδα στα οποία υπόκεινται οι επιχειρήσεις κατά την πώληση μετοχών εισηγμένων στο ΧΑΑ, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους, αλλά διαμορφώνουν το αποτέλεσμα που προκύπτει από τις πωλήσεις αυτές, το οποίο και εμφανίζεται στη συνέχεια σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού. (1017094/10136/Β0012/11-6-2002)
6. Δαπάνες που πραγματοποιούνται στο όνομα αλλοδαπής ετερόρρυθμης εταιρείας που είναι μέλος αντίστοιχης ελληνικής ετερόρρυθμης εταιρείας, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της ελληνικής ετερόρρυθμης εταιρείας. (1075394/419/Α0012/2-8-2001)

7. Η χορήγηση από επιχείρηση υποτροφίας σε σπουδαστή εις μνήμη υπαλλήλου της, Διευθυντή, Γενικού Διευθυντή, κλπ., δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1096960/10013/B0012/24-8-1998)
8. Το μέρος του στεγαστικού δανείου, από την είσπραξη του οποίου παραιτείται η τράπεζα, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της τράπεζας, ούτε αποσβένεται ισόποσα στις χρήσεις διάρκειας του δανείου. (1133341/10857πε/B0012/27-2-1996)
9. Το ποσό που καταβάλλει επιχείρηση για την κατασκευή δημοτικού έργου, το οποίο δε χρησιμοποιεί η ίδια για την εκπλήρωση του σκοπού της, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1071160/10348/B0012/31-7-1995)
10. Τα ποσά που παρακρατούν οι επιχειρήσεις από τα κέρδη για το σχηματισμό ειδικού λογαριασμού αποθεματικού αυτασφάλισης με σκοπό την κάλυψη ζημιών, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (Α.16989/3241/13-1-1982)
11. Το πιστωτικό υπόλοιπο Φ.Π.Α. επιχείρησης για το οποίο συμπληρώθηκε ο χρόνος παραγραφής για επιστροφή του από το Ελληνικό Δημόσιο, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1036359/10354/B0012/10-6-1994)
12. Τα ποσά φόρου εισοδήματος που βαρύνουν εργολήπτρια επιχείρηση και τα οποία αναλαμβάνει να καταβάλλει η εργοδότη για λογαριασμό της, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της τελευταίας. (Ε.3909/864/ΠΟΛ.185/17-4-1974)
13. Η δωρεάν ασφαλιστική κάλυψη που παρέχει επιχείρηση σε παιδιά μη εργαζομένων σε αυτή που σπουδάζουν στα ΙΕΚ ή φιλοξενούνται στους παιδικούς σταθμούς, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1136406/10815/B012/5-1-1995)
14. Σε περίπτωση εξαγοράς θυγατρικής εταιρείας από τη μητρική της σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2166/1993, η χρεωστική διαφορά (ζημία) που προκύπτει μεταξύ του καταβαλλόμενου τιμήματος και της λογιστικής αξίας της καθαρής θέσης της εξαγοραζόμενης εταιρείας, δεν αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της εξαγοράζουσας εταιρείας (1021577/10206/B0012/ΠΟΛ.1038/5-3-2003 εγκύκλιός μας).

Β. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.Τ.Ε.

Αποζημιώσεις

Καταβολή αποζημίωσης, επιπλέον της νομίμου, στο απολυθέν προσωπικό δεν αναγνωρίζεται ως παραγωγική δαπάνη, όταν απολύεται όλο το προσωπικό και η επιχείρηση διακόπτει την επιχειρηματική της δραστηριότητα. (Σ.Τ.Ε. 3455/1995)

Δικαιολογητικά δαπανών

1. Πραγματικές δαπάνες για τις οποίες εκδόθηκαν φορολογικά στοιχεία από άλλους επιτηδευματίες δεν αναγνωρίζονται. (Σ.Τ.Ε.1662/1979)
2. Το ποσό που κατέβαλε επιχείρηση πρακτόρευσης διαφόρων ανωνύμων ασφαλιστικών εταιρειών, ως προμήθεια σε διάφορους υπαλλήλους, συγγενείς και φίλους, οι οποίοι συνέβαλαν στη σύναψη ασφαλιστικών συμβολαίων, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της, όταν δεν καλύπτεται με τα προβλεπόμενα από τον Κ.Φ.Σ. αποδεικτικά στοιχεία. Δεν καθίσταται εκπεστέα η πιο πάνω δαπάνη εκ του λόγου ότι η έκδοση των στοιχείων, ήταν τυχόν, λόγω των συντρεχουσών περιστάσεων, δυσχερής ή ανέφικτη. (Σ.Τ.Ε. 51/1991).
3. Δαπάνες επιχείρησης για τις οποίες δεν προσάγεται κανένα δικαιολογητικό δεν αναγνωρίζονται ως εκπεστέες από τα ακαθάριστα έσοδά της, χωρίς να απαιτείται προς τούτο ο προσδιορισμός των μη προσαχθέντων νόμιμων δικαιολογητικών. (Σ.Τ.Ε. 3486/1992)

Διάφορες περιπτώσεις δαπανών

1. Η φορολογική αρχή δεν αναγνωρίζει δαπάνη, εφόσον από συγκεκριμένα στοιχεία μπορεί να συναχθεί κατά κοινή πείρα, ότι η δαπάνη είναι εικονική. (Σ.Τ.Ε.1823/1994) , (Σ.Τ.Ε.141/1993)
2. Δαπάνη για εκχώρηση επωνυμίας, η οποία αποδεικνύεται ως εικονική, δεν αναγνωρίζεται. (Σ.Τ.Ε.3727/1990)
3. Δεν εκπίπτει ποσό εξαγοράς ποινής για αγορανομική παράβαση.(Σ.Τ.Ε.2942/1988)
4. Αμοιβή σε αλλοδαπούς ορκωτούς ελεγκτές δεν εκπίπτει γιατί δεν αφορά μόνο το υποκατάστημά της στην Ελλάδα, αλλά και τη μητρική επιχείρηση, η οποία ωφελείται από τον έλεγχο αυτό. (Σ.Τ.Ε.2866/1981)

5. Παράνομη ιδιοποίηση ποσού από υπάλληλο, δεν μπορεί να εκπέσει από τα ακαθάριστα έσοδα. Πρέπει να απαιτηθεί απ' αυτόν και εν τέλει να αντιμετωπιστεί ως επισφαλής απαίτηση. (Σ.τ.Ε.3035/1994)
6. Δαπάνη επιχείρησης δεν αναγνωρίζεται από τη φορολογική αρχή ως εκπεστέα, εφόσον η τελευταία διαθέτει συγκεκριμένα στοιχεία, από τα οποία είναι δυνατό να συναχθεί κατά κοινή πείρα ότι η δαπάνη αυτή είναι εικονική, δηλαδή είτε ότι δεν καταβλήθηκε από την επιχείρηση είτε ότι καταβλήθηκε μεν, όχι όμως για τον παραγωγικό σκοπό της επιχείρησης, αλλά για άλλο μη παραγωγικό σκοπό. (Σ.τ.Ε.3727/1990 και 1823/1994).
7. Χρέος υπαλλήλων που δεν αναζητάται από την επιχείρηση. Όταν από μια επιχείρηση χαρίζονται στο προσωπικό της ποσά, που προέρχονται από υπόλοιπα δανείων ή προκαταβολές, τα ποσά αυτά δεν θεωρούνται ως παραγωγική δαπάνη της επιχείρησης, γιατί δεν πρόκειται για δαπάνη που έχει σχέση με το αντικείμενο της επιχείρησης, αλλά δαπάνη από χαριστική αιτία. (Σ.τ.Ε.2914/1978)

ΣΑΤΤΕ

**ΔΑΠΑΝΕΣ ΧΩΡΙΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 2)**

A. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά - Γενικά

1. Οι επιχειρήσεις τηλεπικοινωνιών, δεν έχουν το δικαίωμα έκπτωσης δαπανών χωρίς δικαιολογητικά, που αφορούν τη χορήγηση στην Ελλάδα τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε αλλοδαπές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας, καθόσον οι υπηρεσίες αυτές δεν παρέχονται στην αλλοδαπή. (1046981/10690/B0012/6-6-2000)
2. Επιχείρηση η οποία διαμεσολαβεί για την προώθηση της εξαγωγικής δραστηριότητας άλλων επιχειρήσεων, οι οποίες όμως τελικά διενεργούν επ' ονόματί τους τις εξαγωγές ελληνικών προϊόντων, δεν δικαιούται, επί των προμηθειών που λαμβάνει από την παροχή των ως άνω υπηρεσιών της, ποσοστού έκπτωσης ειδικών δαπανών χωρίς δικαιολογητικά, καθόσον αποκλειστικά δικαιούχος της έκπτωσης των δαπανών αυτών, είναι οι καθ' έκαστον φορείς – επιχειρήσεις που προβαίνουν στην εξαγωγή ελληνικών προϊόντων. (1002053/10026/B0012/12-3-1991)
3. Οι επιχειρήσεις που πωλούν προϊόντα (καλλυντικά, αρώματα, τσιγάρα, ποτά κλπ.) στην εταιρεία «ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ» Α.Ε., ανεξάρτητα αν τα προϊόντα αυτά είναι ίδιας παραγωγής ή τρίτων, δεν δικαιούνται να εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους ποσοστό για την κάλυψη εξόδων χωρίς δικαιολογητικά, καθόσον η προμήθεια των καταστημάτων αφορολογητών ειδών από Έλληνες κατασκευαστές ή αντιπροσώπους ξένων οίκων δεν αποτελεί εξαγωγή (Σ.τ.Ε. 2442/1986). (Ε.29717/17/ΠΟΛ. 86/26.2.1988) και (1012114/10496/B0012/4-2-1991)
4. Οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις που ανελάμβαναν την κατασκευή βιοτεχνικών προϊόντων για λογαριασμό αλλοδαπών οίκων (ΦΑΣΟΝ), δεν εδικαιούνται έκπτωσης δαπανών χωρίς δικαιολογητικά επί της αξίας των εξαγομένων προϊόντων, καθόσον οι επιχειρήσεις αυτές εδικαιούνται (μέχρι 31/12/2001) έκπτωσης χωρίς δικαιολογητικά με ποσοστό 3% επί της αμοιβής. (Π.2914/136/22.5.1987)
5. Οι μη καταχωρηθείσες στα βιβλία δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωσης.

Δαπάνες που αφορούν πωλήσεις εφοδίων και λιπαντικών σε πλοία

1. Δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά που αφορούν πωλήσεις λιπαντικών σε πλοία, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα επιχείρησης στην περίπτωση που τα πιο πάνω εφόδια είναι αλλοδαπής προέλευσης ή με αυτά εφοδιάζονται πλοία που εκτελούν πλόες εσωτερικού. (1042754/10335/B0012/14-5-1997)
2. Οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν έσοδα από πρακτορεύσεις πλοίων που εκτελούν πλόες εξωτερικού ή μικτούς, δεν δικαιούνται έκπτωσης δαπανών χωρίς δικαιολογητικά, καθόσον οι εργασίες αυτές παρέχονται στη Ελλάδα και όχι στην αλλοδαπή. (1009637/10746πε/B0012/21-1-1993)
3. Επιχειρήσεις που πραγματοποιούν έσοδα από πωλήσεις TRANSITO εφοδίων και τροφίμων αλλοδαπής προέλευσης σε πλοία και αεροσκάφη που εκτελούν πλόες ή πτήσεις εξωτερικού ή μικτούς δεν δικαιούνται να εκπίπτουν, δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά. (Σ. 3154/366/1986/21.7.1987)

Δαπάνες ξενοδοχειακών επιχειρήσεων

Ημεδαπή ξενοδοχειακή επιχείρηση δεν δύναται να προβεί, σε υπολογισμό ποσοστού δαπανών χωρίς δικαιολογητικά επί των εσόδων που αποκτά από αλλοδαπούς πελάτες της λόγω της συμμετοχής τους σε εκδρομές, καθόσον τα έσοδα από την πραγματοποίηση εκδρομών δεν περιλαμβάνονται στα διακεκριμένα ακαθάριστα έσοδα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που λαμβάνονται ως βάση για τον υπολογισμό του ποσοστού δαπανών χωρίς δικαιολογητικά που εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. (1117747/10724/B0012/17-1-1996)

Δαπάνες εξαγωγικών επιχειρήσεων

1. Οι αντιπρόσωποι οίκων του εξωτερικού, για τις υπηρεσίες που παρέχουν στη χώρα μας, δεν δικαιούνται να εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά έστω και αν εισάγεται συνάλλαγμα, καθόσον οι υπηρεσίες αυτές δεν

παρέχονται στην αλλοδαπή. (1136962/10654/B0012/16-11-1993), (1075576/10562/B0012/26-11-1992)

2. Οι χρηματοπιστηριακές και κτηματομεσιτικές επιχειρήσεις δεν εκπίπτουν, από τα ακαθάριστα έσοδά τους, δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά, για τις αμοιβές που εισπράττουν σε συνάλλαγμα, καθόσον οι υπηρεσίες των επιχειρήσεων αυτών δεν προσφέρονται στην αλλοδαπή. (1110555πε/10733/B0012/15-7-1993)

B. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.Τ.Ε.

1. Πωλήσεις στα καταστήματα αφορολογήτων ειδών δεν θεωρούνται ως εξαγωγές για τον υπολογισμό εκπτώσεων επί εξαγωγών. (Σ.Τ.Ε.2442/1986)

2. Για να αναγνωρισθούν οι δαπάνες επί εξαγωγών χωρίς δικαιολογητικά πρέπει να έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία.(Σ.Τ.Ε.574/1986)

3. Δαπάνες εξαγωγών δεν αναγνωρίζονται σε επιχειρήσεις φασόν. Οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις που ανέλαμβαναν την κατασκευή βιοτεχνικών προϊόντων για λογαριασμό αλλοδαπών οίκων (ΦΑΣΟΝ), δεν εδικαιούνται έκπτωσης δαπανών χωρίς δικαιολογητικά επί της αξίας των εξαγομένων προϊόντων, καθόσον οι επιχειρήσεις αυτές εδικαιούνται (μέχρι 31/12/2001) έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά με ποσοστό 3% επί της αμοιβής. (Σ.Τ.Ε.3389/1984)

4. Δεν επιτρέπεται η έκπτωση δαπανών χωρίς δικαιολογητικά στις περιπτώσεις κατά τις οποίες προϊόντα που προέρχονται από το εξωτερικό εναποτίθενται σε τελωνειακό χώρο υπό καθεστώς ελεύθερης ζώνης, όπου κατόπιν επεξεργασίας αυτών, παράγονται νέα προϊόντα, που διατίθενται στο εξωτερικό, χωρίς προηγουμένως να εισαχθούν στο λοιπό έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας και να καταβληθούν οι σχετικοί δασμοί κ.λ.π., δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές δεν πρόκειται περί εξαγωγών, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως. (Σ.Τ.Ε. 4116-7/1997)

5. Για τα έσοδα από εξαγόμενα εμπορεύματα τα οποία έχει αγοράσει ημεδαπή επιχείρηση από την αλλοδαπή δεν αναγνωρίζεται έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά. (Σ.Τ.Ε. 1670/1992)

**ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ, ΛΗΨΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΚΛΠ. ΑΠΟ ΕΞΩΧΩΡΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 14)**

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Τα ποσά που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις σε εξωχώριες εταιρείες για την αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από τις εταιρείες αυτές, καθώς και τα δικαιώματα ή αποζημιώσεις που καταβάλλουν αυτές σε εξωχώρια εταιρεία για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων, δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδά τους. Τα ανωτέρω ισχύουν για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1-1-2003 και μετά. Ως "εξωχώρια εταιρεία" νοείται η εταιρεία εκείνη που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση την νομοθεσία της οποίας δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης. (ν.3091/2002, άρθρο 5, παρ.7, 9)

Με το DAFPE/CFA/FHP (2000)/REV1/CONF έγγραφο του ΟΟΣΑ κοινοποιήθηκε λίστα των Κρατών που έχουν χαρακτηριστεί ως φορολογικοί παράδεισοι. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να ερευνούν αν η αλλοδαπή επιχείρηση από την οποία πρόκειται να προμηθευτούν αγαθά ή να λάβουν υπηρεσίες έχει έδρα σε κάποιο από τα αναφερόμενα πιο κάτω Κράτη ή εδάφη, ούτως ώστε να εξετάζεται στη συνέχεια αν πρόκειται περί εξωχώριας εταιρείας. Η λίστα αυτή περιέχει τα παρακάτω Κράτη:

- Ανδόρα
- Ανγκουίλα – εξαρτώμενο έδαφος του Ην. Βασιλείου
- Αντίγκουα και Μπαρμπούντα
- Αρούμπα – που ανήκει στην Ολλανδία
- Κοινοπολιτεία των Μπαχάμες
- Μπαχρέϊν
- Μπελίτζ
- Βρετανικοί Παρθένοι νήσοι – εδάφη του Ην. Βασιλείου
- Νήσοι του Κουκ – εξαρτώμενο έδαφος της Ζηλανδίας
- Δομινικανή Κοινοπολιτεία
- Γιβραλτάρ – εξαρτώμενο έδαφος του Ην. Βασιλείου
- Γρενάδα
- Γκέρνσει/Σαρκ/Αλδερνέι-εξαρτώμενα εδάφη από το στέμμα της Αγγλίας
- Νήσος του Μαν- εξαρτώμενο έδαφος από το στέμμα της Αγγλίας
- Τσέρσει – εξαρτώμενο έδαφος από το στέμμα της Αγγλίας
- Λιβερία
- Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν
- Δημοκρατία των Μαλβίδων
- Δημοκρατία των νήσων Μάρσαλ
- Πριγκιπάτο του Μονακό
- Μοντσεράτ- έδαφος του Ην. Βασιλείου
- Δημοκρατία του Ναούρου
- Ολλανδικές Αντίλλες- έδαφος της Ολλανδίας
- Νίουι –συνδεδεμένο με τη Ν. Ζηλανδία
- Παναμάς
- Σαμόα
- Δημοκρατία των Σεϊχέλες
- Αγ. Λουκία
- Ομοσπονδία του Αγ. Χριστόφορου και Νέβις
- Αγ. Βικέντιος και Γκρεναντίνες
- Τόνγκα
- Τούρκς και Κάικος - εδάφη του Ην. Βασιλείου
- Παρθένα νησιά των Η.Π.Α.
- Δημοκρατία του Βανουάτου
(1021764/10217/B0012/ΠΟΛ.1041/5-3-2003)
(Σχετική και η αρ.11108437/2565/ΔΟΣ/16-11-2005 Α.Υ.Ο.Ο.)

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 1, περ. ιδ')

A. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Δαπάνες διαφήμισης γενικά

1. Η αναγραφή σε αναπτήρες και στυλό της επωνυμίας επιχείρησης αποτελεί διαφήμιση και η σχετική δαπάνη αγοράς των πιο πάνω αντικειμένων, δεν εκπίπτει, από τα ακαθάριστα έσοδά της, όταν δεν έχει καταβληθεί το προβλεπόμενο τέλος διαφήμισης. (1073638/10687/Β0012/18-8-1999)
2. Η δαπάνη διαφήμισης η οποία γίνεται με ένθετα έντυπα σε εφημερίδες και περιοδικά, δεν εκπίπτει, από τα ακαθάριστα έσοδά της, όταν δεν έχει καταβληθεί το σχετικό τέλος διαφήμισης. (1029358/10420/ΠΟΛ.1125/4-4-2000)
3. Οι διαφημιστικές δαπάνες που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις στα πλαίσια προβολής τους για γευστικές δοκιμές προϊόντων σε κέντρα διασκέδασης, τοποθέτηση ειδικών stands σε σούπερ μάρκετ και happenings υπάγονται σε τέλος διαφήμισης υπέρ δήμων και κοινοτήτων και δεν εκπίπτουν, από τα ακαθάριστα έσοδά τους, όταν δεν έχει καταβληθεί το πιο πάνω τέλος. (1088360/10819/Β0012//12-11-2002) (Α.Π.43509/24-10-2002/ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ Ε.Δ.Δ.Α. Δ/νση Οικονομικών ΟΤΑ)
4. Οι δαπάνες διαφήμισης επιχείρησης για τη διεύρυνση των πωλήσεων των προϊόντων της στις χώρες όπου είναι εγκατεστημένες ή θα ιδρυθούν θυγατρικές της εταιρείες δεν εκπίπτουν, από τα ακαθάριστα έσοδά της, όταν δεν πραγματοποιούνται εξαγωγές προς τα ανωτέρω κράτη. (1105688/10570/Β0012/23-12-1996)
5. Η αναγραφή στα υλικά συσκευασίας στοιχείων ξένων προς την επωνυμία και κυρίως προς το αντικείμενο της επιχείρησης ή του καταστήματος ή εμφαντικής προβολής μεμονωμένου και ειδικά προσδιορισμένου προϊόντος, συνιστά διαφήμιση και η σχετική δαπάνη δεν εκπίπτει, από τα ακαθάριστα έσοδά της, όταν δεν έχει καταβληθεί το προβλεπόμενο τέλος διαφήμισης. (Σχετ.Ν.Σ.Κ.25/2000 και Εγκ.ΠΟΛ.1125/4-4-2000)

Χρηματικά έπαθλα σε τηλεοπτικά - ραδιοφωνικά παιχνίδια

Τα χρηματικά έπαθλα που καταβάλλουν επιχειρήσεις - δωροθέτες στους συμμετέχοντες σε τηλεοπτικά ή ραδιοφωνικά παιχνίδια, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους, όταν δεν έχει καταβληθεί από το διαφημιστή ή διαφημιζόμενο εγκαίρως και προσηκόντως ο ειδικός φόρος και το αγγελιόσημο επί των διαφημίσεων καθώς και το δημοτικό τέλος διαφήμισης εφόσον οφείλονται. (1038282/10221/Β0012/11-4-2001)

B. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.Τ.Ε.

1. Η δαπάνη εκτύπωσης φυλλαδίου στο εξωτερικό, το οποίο όμως διανεμήθηκε στην Αθήνα, δεν αναγνωρίζεται εφόσον δεν έχει καταβληθεί το σχετικό τέλος διαφήμισης. (Σ.Τ.Ε.2069/1982)
2. Τα διαφημιστικά έντυπα που διανέμονται δωρεάν με εφημερίδες και περιοδικά, συρραμμένα ή μη μεταξύ των σελίδων τους δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα χωρίς την καταβολή του σχετικού τέλους διαφήμισης. (Σ.Τ.Ε. 2439-40/1996)
3. Επώνυμα διαφημιστικά δώρα είναι τα δώρα επί των οποίων τίθεται όχι μόνον ολόκληρη η επωνυμία ή το σήμα της επιχείρησης, αλλά και οποιαδήποτε ένδειξη που υποδηλώνει την ταυτότητα της επιχείρησης, ανεξάρτητα αν με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται ή όχι η διαφήμιση, στην οποία απέβλεψε κατ' αρχήν η επιχείρηση και η σχετική δαπάνη διαφήμισης δεν εκπίπτει αν δεν έχει καταβληθεί το σχετικό τέλος διαφήμισης. (Σ.Τ.Ε. 888/1991)

ΔΩΡΕΕΣ
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ.1, περ.α', υποπερ.γγ')

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Δωρεές χρηματικών ποσών κλπ. δωρεών σε κοινωφελή ιδρύματα, σωματεία, κλπ.

1. Οι χρηματικές δωρεές επιχείρησης προς σωματείο το οποίο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί κοινωφελές λόγω του ότι από τη δραστηριότητά του ωφελούνται μόνο τα μέλη του και όχι το κοινωνικό σύνολο, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. Ο χαρακτηρισμός του κοινωφελούς σκοπού σωματείου, γίνεται από τη Φορολογούσα Αρχή βάσει του καταστατικού του και των προσκομιζομένων στοιχείων και σε περίπτωση αμφισβήτησης από τα φορολογικά δικαστήρια. (Εγκύκλιος 13/1975) (1061340/368/A0013/27-11-2001) (1076749/1281/A0012/3-9-2001) (1052046/10407/A0012/28-5-2001).
2. Οι χρηματικές δωρεές προς αλλοδαπά κοινωφελή ιδρύματα, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα επιχείρησης. (1031221/10278/B0012/7-10-1998) και (1111245/10601/B0012/8-11-1996)
3. Οι δωρεές λογισμικών προγραμμάτων από επιχειρήσεις σε νοσηλευτικά ιδρύματα, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. (1016905/10146/B0012/20-2-1998)

Δωρεές χρηματικών ποσών κλπ. δωρεών σε Δημόσιο, ΟΤΑ, ΑΕΙ, κλπ.

1. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλει τεχνική επιχείρηση της οποίας τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του Κ.Φ.Ε. για την ανέγερση κτιρίου σε οικόπεδο Δήμου για τη στέγαση των αρχαιολογικών ευρημάτων του δήμου, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1106897/10577/B0012/16-10-1996)
2. Η αξία οικοπέδου του οποίου η κυριότητα μεταβιβάζεται από επιχείρηση σε δήμο με αντάλλαγμα τη μεταφορά του συντελεστή δόμησης για τα παραχωρούμενα τμήματα του οικοπέδου και την ανάληψη υποχρεώσεων εκ μέρους του δήμου, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. Η λύση αυτή αναφερόταν μέχρι 31-12-2002, καθόσον με τις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 5 του ν.3091/2002 καταργήθηκε η έκπτωση, από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων της αξίας των ακινήτων που μεταβιβάζουν λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους δήμους κλπ. (1085398/10485/B0012/3-9-1996)
3. Η δαπάνη που αφορά δωρεάν κατασκευή αίθουσας υπέρ του Δημοσίου, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα επιχείρησης. (1146983/10699/B0012/10-12-1993)
4. Οι δωρεές ηλεκτρονικών υπολογιστών στα Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. (113140/10633/B0012/19-11-1993)
5. Η αξία των δομικών υλικών (αμμοχάλικα, τσιμέντα, σίδηρα κ.λ.π.) που προσφέρονται από επιχείρηση καθώς και η κατασκευή δημόσιου σχολείου δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1054712/10341/B0012/27-11-1990)
6. Τα χρηματικά ποσά δωρεών που καταβάλλουν οι τεχνικές επιχειρήσεις (Α.Ε., ΕΠΕ κλπ.) δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα όταν τα κέρδη τους προσδιορίζονται τεκμαρτά βάσει του άρθρου 34 του Κ.Φ.Ε.. (1054712/10341/B0012/27-11-1990)
7. Οι δωρεές ηλεκτρονικών υπολογιστών και απορριμματοφόρων από επιχειρήσεις προς το Δημόσιο και τους Ο.Τ.Α., δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. (1019624/10165/B0012/10-4-2002)

Δωρεές σε χρήμα ή σε είδος γενικά

1. Οι δωρεές υγειονομικού υλικού σε κρατικά και δημοτικά νοσοκομεία που αποτελούν Ν.Π.Ι.Δ., δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. (1002610/67/A0012/28-1-2000)
2. Οι δωρεές επιχειρήσεων σε μη κερδοσκοπικές εταιρείες του Αστικού Κώδικα, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. (Ε.9715/2232/11-7-1977)
3. Οι δωρεές χρηματικών ποσών προς ξένα κράτη δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. (Ε.11146/2681/29.8.1975)

Χορηγίες

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλουν, λόγω χορηγίας, επιχειρήσεις στην Ελλάδα προς Πρεσβεία άλλου κράτους για τη διοργάνωση πολιτιστικού φεστιβάλ, δεν εκπίπτουν, από τα ακαθάριστα έσοδα των χορηγών – επιχειρήσεων. (1110006/10748/B0012/13-10-1994)

ΜΙΣΘΟΙ
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 1, περ.α', υποπερ. αα')

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Αποδοχές προσωπικού που επιδοτούνται από τον Ο.Α.Ε.Δ. κλπ., δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα, κατά το ποσό της επιδότησης. (1052628/950/A0012/ΠΟΛ 1147/22.5.2001, 1002264/57/A0012/22.5.1995)

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.Τ.Ε.

1. Τα ποσά που καταβάλλει επιχείρηση σε υπαλλήλους της για τα παιδιά αυτών που σπουδάζουν στην αλλοδαπή, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της, όταν δεν έχουν καταβληθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές (Σ.Τ.Ε.2442/1988)
2. Δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα επιχείρησης, οι έκτακτες αμοιβές που κατέβαλε στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό της, όταν δεν έχουν καταβληθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές στο Ι.Κ.Α. (Σ.Τ.Ε.540/1988)
3. Δεν αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα η μισθοδοσία του προσωπικού, αν δεν καταβληθούν ή βεβαιωθούν ή καταλογιστούν οι ασφαλιστικές εισφορές. (Σ.Τ.Ε.3243/1988) και (Σ.Τ.Ε. 3571/1980)
4. Ποσά που διατέθηκαν από επιχείρηση για τη δημιουργία ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού κεφαλαίου, για χορήγηση επικουρικής σύνταξης σε όσους υπαλλήλους συνταξιοδοτούνται και εξέρχονται από την υπηρεσία, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της, γιατί δεν θεωρούνται βέβαια και εκκαθαρισμένα. (Σ.Τ.Ε.135/1993)
5. Δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα επιχείρησης δαπάνες για συμπλήρωμα τροφής και πρόσθετη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προσωπικού της, για τις οποίες δεν έχουν καταβληθεί οι ασφαλιστικές εισφορές. (Σ.Τ.Ε.4118/1997)
6. Προκειμένου να εκπεσθούν από τα ακαθάριστα έσοδα επιχείρησης κονδύλια τα οποία αποτελούν πράγματι δαπάνες μισθοδοσίας για εργασία παρασχεθείσα με σχέση εξηρημένης εργασίας πρέπει η επιχείρηση να αποδείξει, είτε ότι καταβλήθηκαν γι' αυτά οι οικείες ασφαλιστικές εισφορές, είτε ότι για τα πρόσωπα που απασχόλησε δεν οφείλονται κατά νόμο ασφαλιστικές εισφορές. Ειδικότερα δε στην περίπτωση που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 1846/1951, ο φορολογούμενος, για να αφαιρέσει από τα ακαθάριστα έσοδά του τις σχετικές δαπάνες μισθοδοσίας, πρέπει να επικαλεσθεί και αποδείξει, αφενός την ιδιότητα των προσώπων που απασχόλησε ως αλλοδαπών, αφετέρου δε τον κατά τη διάταξη αυτή πρόσκαιρο χαρακτήρα της απασχολήσεώς τους στην Ελλάδα. (Σ.Τ.Ε. 1830/1994)
7. Ο οικονομικός έφορος υποχρεούται να μην εκπέσει από τα ακαθάριστα έσοδα της οικείας επιχειρήσεως τους μισθούς και τα ημερομίσθια που κατέβαλε αυτή στο προσωπικό της, εάν δεν καταβλήθηκαν οι σχετικές ασφαλιστικές εισφορές, στον φορολογούμενο δε, απόκειται να ισχυρισθεί και να αποδείξει ότι δεν υπήρχε υποχρέωση καταβολής εισφορών, είτε λόγω απαλλαγής, είτε εξ άλλης νομίμου αιτίας. (Σ.Τ.Ε. 1484/1994)
8. Η πάγια μηνιαία αποζημίωση καταβαλλόμενη όχι εκτάκτως, αλλά τακτικώς κατά μήνα, συνιστά συγκεκριμένη επαύξηση μισθού και επομένως δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα, όταν δεν έχουν καταβληθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές. (Σ.Τ.Ε. 3455/1995)

**ΜΙΣΘΟΙ, ΑΠΟΛΑΒΕΣ ΜΕΛΩΝ Δ.Σ. ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΩΝ Ε.Π.Ε.
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 1, περ.α΄)**

A. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Αμοιβές εταίρων Ε.Π.Ε.

1. Οι αμοιβές που καταβάλλει ΕΠΕ σε εταίρους της – ελεύθερους επαγγελματίες (π.χ. μηχανικοί, λογιστές) για υπηρεσίες που της παρέχουν ανάλογες με τα ελεύθερα επαγγέλματα τα οποία ασκούν, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της, καθόσον οι εταίροι αυτοί είναι ασφαλισμένοι σε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο, όχι για τις υπηρεσίες που προσφέρουν στην εταιρεία, αλλά λόγω του επαγγέλματος που ασκούν (μηχανικοί, λογιστές). Συνεπεία δε της ασφαλίσεώς τους σε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο λόγω του επαγγέλματός τους και όχι για τις παρεχόμενες στην ΕΠΕ υπηρεσίες τους, η αμοιβή τους αποτελεί εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα και όχι από εμπορικές επιχειρήσεις, στο ακαθάριστο ποσό της οποίας διενεργείται παρακράτηση φόρου 20% (1026206/10267/Β0012/21-11-2003), (1088597/10956/Β0012/24-11-2003)
2. Οι μισθοί και οι κάθε είδους απολαβές των εταίρων (ιατρών-εταίρων κλινικών κλπ.) εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των διαχειριστικών περιόδων 2002 και προηγούμενων. (1030296/10312/Β0012/5-5-2003) (1078552/10722/Β0012/21-9-1999), (1134401/10973ΠΕ/Β0012/19-4-1995)

B. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.Τ.Ε.

Δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση μισθοί υπαλλήλων μελών του Δ.Σ. ανώνυμης εταιρείας εάν δεν έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές. (Σ.τ.Ε.362/2000)

**ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ ΣΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ LEASING
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 1, περ.ιστ')**

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Μισθώματα που αναλογούν στην αξία οικοπέδου ακινήτου

Τα μισθώματα που καταβάλλει επιχείρηση σε εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης του ν. 1665/1986, για ακίνητο που έχει γίνει αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους κατά το μέρος που αναλογούν στην αξία του οικοπέδου. Στα καταβαλλόμενα μισθώματα περιλαμβάνεται τόσο το μέρος που αναφέρεται στο κτίριο (εκπιπόμενη δαπάνη), όσο και αυτό που αναφέρεται στο οικόπεδο επί του οποίου έχει ανεγερθεί το κτίριο (μη εκπιπόμενη δαπάνη), άσχετα τελικά αν έχει συνομολογηθεί με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτου ότι η αξία του οικοπέδου θα καταβληθεί εξ ολοκλήρου κατά τη λήξη της σύμβασης. (Η μη αναγνώριση του μισθώματος που αντιστοιχεί στο οικόπεδο καθιερώθηκε με το ν.2753/1999 και ισχύει για κέρδη που προκύπτουν από ισολογισμούς που κλείνουν με 31/12/1999 και μετά.) (1058614/10515/B0012/11-9-2001)

ΣΑΤΕ

**ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ LEASING
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 13)**

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Υποκατάστημα αλλοδαπής τράπεζας εγκατεστημένο στη χώρα μας, δεν δικαιούται για τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που ενδεχόμενα ενεργεί μεταξύ των άλλων δραστηριοτήτων του (με βάση το ν.2076/1992), να σχηματίζει τις προβλεπόμενες από τις διατάξεις της παρ.13 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων, καθόσον οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται αποκλειστικά από εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης του ν. 1665/1986 (1091239/10850ΠΕ/Β0012/4-4-2000)

ΣΑΤΤΕ

ΤΟΚΟΙ
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 1, περ.δ')

A. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Οι καταβαλλόμενοι από τις επιχειρήσεις τόκοι δανείων ή πιστώσεων, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους, όταν τα δάνεια αυτά δεν χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των επιχειρήσεων αυτών. (Π.17200/Εγκ. 129/1955) και (Π. 6012/7.4.1962)

B. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.Τ.Ε.

1. Τόκοι υπερημερίας για οφειλή φόρων, δασμών, εισφορών δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (Σ.τ.Ε.630/1987)
2. Τόκοι δανείου, το οποίο εν συνεχεία χορηγήθηκε στους εταίρους, δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση. (Σ.τ.Ε.2548/1986) , (Σ.τ.Ε.514/1980)
3. Όταν τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται τεκμαρτά με ειδικό τρόπο (οικοδομικές, τεχνικές επιχειρήσεις), δεν αφαιρούνται οι τόκοι των δανείων. (Σ.τ.Ε.4244/1985)
4. Τόκοι δανείου που αντιστοιχούν σε προηγούμενες χρήσεις δεν αναγνωρίζονται. (Σ.τ.Ε.5141/1995)
5. Η προσαύξηση λόγω εκπρόθεσμης καταβολής εργοδοτικών εισφορών δεν αναγνωρίζεται για έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. (Σ.τ.Ε.2045/1995)
6. Προσαυξήσεις για εκπρόθεσμη εξόφληση χρεών προς το Δημόσιο δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση. (Σ.τ.Ε.2016/1984)
7. Τόκοι δανείου που χρησιμοποιήθηκε από επιτηδευματία για τη συμμετοχή του σε κοινοπραξία με σκοπό την ανέγερση πολυκατοικιών, δεν εκπίπτουν από το εισόδημα του κοινοπρακτούντος μέλους. (Σ.τ.Ε.1069/1983)
8. Τόκοι δανείου, το οποίο στη συνέχεια χορηγήθηκε άτοκα σε θυγατρικές εταιρείες, δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση, γιατί ακόμα και οι θυγατρικές θεωρούνται τρίτες επιχειρήσεις ως προς την μητρική. (Σ.τ.Ε.3949/1986)

**ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 1, περ. η')**

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Μείωση ονομαστικής αξίας μετοχών

Η ζημία από τη μείωση της ονομαστικής αξίας μετοχών ανώνυμης εταιρείας τις οποίες κατέχει άλλη ανώνυμη εταιρεία, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της δεύτερης, ως ζημία πραγματοποιηθείσα από υποτίμηση κεφαλαίου, καθόσον η ζημία αυτή, εφόσον δεν έλαβε χώρα και εκποίηση των πιο πάνω μετοχών στην υποτιμηθείσα αξία τους, δεν θεωρείται ότι υφίσταται κατά το χρόνο μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου. (1099519/10956ΠΕ/Β0012/21-1-2003)

Έλλειμμα ταμείου

Το χρηματικό έλλειμμα ταμείου επιχείρησης, εφόσον είναι βέβαιο και οριστικό ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία σχετικά με την ύπαρξη και την έκτασή του, το οποίο όμως αντισταθμίζεται από απαίτηση της επιχείρησης κατά ορισμένου προσώπου (π.χ. από τον υπάλληλο που το καταχράστηκε) έναντι του οποίου γεννιέται έννομο δικαίωμα της επιχείρησης να απαιτήσει την είσπραξη του ποσού, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της, καθόσον στην περίπτωση αυτή η απώλεια του κεφαλαίου αντισταθμίζεται από τη νόμιμη απαίτηση της διεκδίκησης του καταχρασθέντος ποσού. (1009691/10108Β0012/19-4-1995)

Ζημία από συμμετοχή σε εκκαθαρισθείσα αλλοδαπή επιχείρηση

Η ζημία που προκύπτει σε βάρος εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, από τη συμμετοχή της σε εκκαθαρισθείσα αλλοδαπή εταιρεία, δεν αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδά της, καθόσον προέρχεται από πηγή κείμενη στην αλλοδαπή. Το ποσό δε της ζημίας με το οποίο επιβαρύνθηκε τελικά ανώνυμη εταιρεία λόγω της συμμετοχής της στην πιο πάνω ημεδαπή ΕΠΕ, η οποία λύθηκε, δεν αλλοιώνει το χαρακτήρα και την προέλευσή της από την αλλοδαπή και επομένως το ως άνω ποσό της ζημίας δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της έστω και αν περιήλθε σε αυτή μέσω της λυθείσας ημεδαπής ΕΠΕ στην οποία συμμετείχε. (1100784/11227ΠΕ/Β0012/31-1-2001)

Ζημία από αποτίμηση μετοχών

α) Πριν την τροποποίηση των διατάξεων του Κ.Β.Σ. με το ν. 3052/2002

Η ζημία ανώνυμης εταιρείας που προκύπτει από την αποτίμηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1920, των μη εισηγμένων στο Χ.Α.Α. μετοχών που κατέχει στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας τιμής τους, δεν αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα αυτής, καθόσον ο προβλεπόμενος από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 τρόπος αποτίμησης των πιο πάνω μετοχών αφορά την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού και όχι του Κ.Β.Σ., σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου δεν δύναται να προκύψει ζημία από την αποτίμηση αυτή, αφού αυτή πραγματοποιείται πάντα στην τιμή κτήσης. (Ε.14095/338/1987/), (1003595/10025/Β0012/8.2.1991)

β) Μετά την τροποποίηση των διατάξεων του Κ.Β.Σ. με το ν. 3052/2002

Από την 1.1.2003 ενδέχεται να προκύπτει ζημία από την αποτίμηση των μετοχών μη εισηγμένων στο Χ.Α.Α. στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας τιμής τους. Η ζημία αυτή μεταφέρεται σε χρέωση του λογαριασμού "αποθεματικά από χρεόγραφα" του άρθρου 38 του ν. 2238/1994. Τυχόν ακάλυπτο ποσό αυτής δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα, αλλά μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό προκειμένου να συμψηφισθεί με αποθεματικά που θα προκύψουν στο μέλλον.

ΦΟΡΟΙ – ΤΕΛΗ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
(Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ.1, περ.ε΄)

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Πρόσθετοι φόροι - πρόστιμα, κλπ.

1. Οι πρόσθετοι φόροι και πρόστιμα που καταλογίζονται σε βάρος επιχείρησης μετά από το φορολογικό έλεγχο, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1107461/11298/Β0012/4-12-2000)
2. Το ποσό των προσαυξήσεων που κατέβαλε επιχείρηση για την εκπρόθεσμη καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών προς το ΙΚΑ, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. (Ε.9160/1260/7.7.1982)

Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης

Σε περίπτωση καταβολής (εξόφλησης) του ειδικού φόρου κατανάλωσης εισαγομένων αλκοολούχων ποτών στο Δημόσιο μετά από την εξαγωγή των ποτών αυτών από το καθεστώς της φορολογικής αποθήκης, δεν επηρεάζεται ο χρόνος έκπτωσης του πιο πάνω φόρου από τα ακαθάριστα έσοδα της εισαγωγικής εταιρείας και εκπίπτει (έκπτωση της αξίας των πρώτων και βοηθητικών υλών που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και των άλλων εμπορεύσιμων αγαθών, στην οποία περιλαμβάνονται και οι ειδικές δαπάνες επεξεργασίας, αποθήκευσης, μεταφοράς, ασφάλειας κλπ.), κατά το μέρος που συμμετέχει κάθε φορά στο κόστος των πωληθέντων εμπορευμάτων, καθόσον ο φόρος αυτός προσαυξάνει την τιμολογιακή αξία των πιο πάνω εμπορευμάτων. (1033037/10334/Β0012/19-4-1994)

Φόρος εισοδήματος επί δικαιωμάτων του ν.4171/1961

Ο φόρος εισοδήματος επί δικαιωμάτων του άρθρου 7 του ν. 4171/1961 που καταβάλλει ημεδαπή επιχείρηση σε αλλοδαπή επιχείρηση, όταν αυτά συμφωνούνται να καταβάλλονται ελεύθερα φόρου, δεν εκπίπτει, από τα ακαθάριστα έσοδα της πρώτης. (20863/16.12.1971)

Ειδικός φόρος 3% των άρθρων 15-18 του ν. 3091/2002

Ο ετήσιος ειδικός φόρος τρία τοις εκατό (3%) επί της αξίας των ακινήτων που έχουν στην κυριότητα τους αλλοδαπές εταιρείες χωρίς καμία άλλη δραστηριότητα στην Ελλάδα και ο οποίος επιβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15-18 του ν. 3091/2002, καθώς και η δαπάνη για την αμοιβή του λογιστή για την τήρηση των λογιστικών βιβλίων δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα τα οποία προκύπτουν από τα ακίνητα αυτά, καθόσον, για τον προσδιορισμό των εισοδημάτων αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις που αναφέρονται στα φυσικά πρόσωπα. (1003630/10043/Β0012/8-2-2005).

Αθήνα 15/1/2010

ΘΕΜΑ : Δαπάνες που αναγνωρίζονται για έκπτωση από τα έσοδα των επιχειρήσεων.

Σας πληροφορούμε ότι :

- 1) Οι δαπάνες που αναγνωρίζονται για έκπτωση από τα έσοδα των επιχειρήσεων περιγράφονται στο άρθρου 31 του ΚΦΕ ν.2238/94, το οποίο όπως ισχύει μέχρι σήμερα μπορείτε να αναζητήστε στο site του ΣΑΤΕ.
- 2) Επίσης δαπάνες για τις οποίες έχει αναγνωρίσει το Υπουργείο Οικονομικών κατόπιν νομολογίας για έκπτωση από τα έσοδα των επιχειρήσεων περιγράφονται στις ΠΟΛ: 1005/2005, 1028/2006, 1036/2006, 1139/2006, 1056/2007 και 1106/2008 τις οποίες μπορείτε να αναζητήστε στο site του ΣΑΤΕ.
- 3) Επίσης δαπάνες για τις οποίες το Υπουργείο Οικονομικών κατόπιν νομολογίας ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ για έκπτωση από τα έσοδα των επιχειρήσεων περιγράφονται στις ΠΟΛ: 1029/2006, 1057/2007, και 1107/2008 τις οποίες επίσης μπορείτε να αναζητήστε στο site του ΣΑΤΕ.

Με τιμή,

Σ. Γιαννίρης